

Sigmatismus a spol.

SIGMATISMUS

- interdentální
- addentální
- palatální
- labiodentální
- nazální
- laterální
- stridentní
- laryngální

interdentální

- hrot jazyka mezi zuby, výdechový proud není soustředěn na střed jazyka, ale vychází po celé jeho ploše
- zní jako tupý sykot
- c s z a dz
- příčina – děti dýchají ústy – adenoidní vegetace, porucha skusu

korekce

- zasunutí kroužkové sondy za spodní zuby
- zasunutí hrotu jazyka za spodní řezáky
- sevření zubů
- jemný tlak – vytvoření středové úžiny
- odhmatání výdechového proudu na dlani – studený dlouhý proud vzduchu

addentální

- hrot jazyka se dotýká zadní stěny horních řezáků, jeho okraje se natlačí na vnitřní plochu předních zubů , které překážejí výdechovému proudu
- zvuk podobný „t“, prskání
- tupý, sykavý šum, který se blíží hlásce t

korekce

- přitlačení hrotu jazyka za dolní zuby
- dítě zlehka skousne
- mírným tlakem vytvoříme středovou úžinu

palatální

- hrot jazyka je stlačen dozadu k tvrdému patru
- korekce
- polohování jazyka
- aktivní nápodoba
- mechanické polohování

labiodentální

- výdechový proud naráží na spodní ret, který je vytažen nahoru a dotýká se horních řezáků
- akustický dojem se blíží hlásce f
- vyskytuje se při anomáliích chrupu

korekce

- nápodoba roztahování rtů do úsměvu
- připojení sykavého nehlasného zvuku
- usměrněné výdechového proudu

- mechanické polohování

nazální

- výdechový proud vzduchu nevychází ústy, ale nosní dutinou – nepříjemný šelest, blíží se huhňavosti
- nedostatečný patrohltanový závěr

korekce

- celkové posilování orální rezonance
- foukací, polykací a dechová cvičení
- polohování mluvidel

laterální

- výdechový proud uniká po jedné nebo obou stranách jazyka
- chybné postavení jazyka, který se vychyluje na jednu nebo druhou stranu
- pravostranný, levostranný a oboustranný

korekce

- využít při vyvozování hlásku „t“

stridentní

- ostře sykavý až hvízdavý zvuk
- vyskytuje se převážně u dospělých
- žlábek v podélné ose jazyka – hluboký
a úzký – nadměrné napětí artikulačních svalů
- čím je žlábek užší, tím je zvuk ostřejší, protože rezonanční prostor je menší

- odhmatávání výdechového proudu

laryngální

- sykavý ostrý zvuk v hrtanu prudkým vyražením dechu
- u rozštěpu patra

ROTACISMUS

- mogirotacimus
- pararotacismus
- bilabiální
- interdentální
- laterální
- bukální
- velární
- uvulární
- faryngální
- hyperkinetický

mogirotacimus

- ráno – áno – hlásku vynechává, pára – pá.a

pararotacismus

- nahrazuje jinými hláskami – jlvhd
- 3.-4. rok – j
- 4.-6. rok – l

- bilabiální
  - rozkmitají se oba rty
-
- interdentální
  - kmity tvoří jazyk vysunutý mezi zuby
-
- laterální
  - zvuk podobný rl

- bukální
  - rozkmitání tváře na jedné straně vzniká nápadný zvuk podobný frkání, výdechový proud vniká mezi jazyk a tváře, které rozkmitá
-
- velární
  - kmitání zadním okrajem měkkého patra nebo v úžině mezi zadní částí jazyka a měkkým patrem
  - může se tvořit s nadměrnými vibracemi nebo i bez nich

- uvulární
- rozkmitání čípku

- faryngální
- zadní stěna hltanu a kořen jazyka, chrčivý zvuk podobný hlásce ch
- u dětí s rozštěpem patra

- hyperkinetický
- vytváří se úžina, kombinuje se s jinými zvuky – cvaknutí čelisti a sanice

ROTACISMUS BOHEMICUS

- labiodentální a bilabiální
- velární
- uvulární
- laterální
- nazální

- labiodentální a bilabiální
- tvořen mezi dolním rtem a horními řezáky – u znělého v, u neznělého f

- velární
- kmitání okrajů měkkého patra

- uvulární
- chrčivý, drsný zvuk – kmitání čípku

- laterální
  - únik vzduchu bokem jazyka, s laterálním sigmatismem
-
- nazální
  - velmi zřídka
  - vzduch proniká po rozkmitání měkkého patra nosem